

penggiyaara gelidi, Yerusalaame katamaa saamaa yeggidi shaakkida allagatuppe neeni issuwaa malattenne. ¹²Neeni ne ishah metootiyo gallassi a metuwan ufaittanau bessenna; qassi Yihudaa asaa bolli bashshai gakkiiyo gallassikka hashshu gaanau bessenna. Ee, eta un77uwaa gallassi eta bolli miiccanaukka bessenna! ¹³Eta tuggaa gallassi ta asai de7iyo katamaa gelanaunne eta waayiyen neeni ufaittanau bessenna shin! Qassi eta tuggaa gallassi neeni eta aquwaa bonqqanau bessenna; ¹⁴etappe baqatiyaageeta woranau neeni balla ogiyan zuggada naaganaunne attidaageetakka eta un77uwaa gallassi morkketussi aattada immanau bessenna shin!

Xoossai Aihuda Gidenna Asatu Bollan Pirddana

¹⁵“Aihuda gidenna asatu ubbaa bolli GODAA gallassai gakkiiis. Nenoo Eedoomaa, neeni haratu bolli oottidobai ne bolli oosettana; ne daafaikka ne huuphiyan simmana. ¹⁶Ta asai ta geeshsha deriyaa huuphiyan metuwaa xuu7aa uyiis. Hegaadan eta yuushuwan de7iyya kawotettati zaari zaaridikka metuwaa

xuu7aa uyana; uyidi eti ubbaikka kase hani erennabaa hanana.

Israa7eela Xoonuwaa

¹⁷“SHin Xiyoone Deriyan bashshaappe kessi ekkiiyaageeti de7ana; Xiyooneekka geeshsha gidana; Yaaqooba zaretikka bantta biittaa laattana. ¹⁸Yaaqooba zaretii tama gidana; Yooseefa zaretikka laco gidana; Eesawa zaretii utula gidana. Tamai utulaa miyoogaadan, Yaaqooba zaretinne Yooseefa zaretii Eesawa zaretii miidi muleerakka xaissana” yaagees GODAI.

¹⁹Neegeeba Bazzuwan de7iyya asai Eesawa Deriyaa laattana; garatiya biittan de7iyya asai Pilisxeematu biittaa laattana. Eti Efireema biittaanne Samaariyaa biittaa laattana. Qassi Biniyaama zaretikka Gala7aade biittaa laattana. ²⁰Omoodeettidi de7ida Israa7eela asai simmidi, Kanaane biittaa Siraafita giyo katamaa gakkanaashin laattana; qassi Yerusalaameppe omoodeettidi, Safaraada giyo sohuwan de7iyya asati Neegeeba Bazzuwan de7iyya katamata laattana. ²¹Ashshiiyaageeti Eesawa asaa haaranau Xiyoone Deriyaa bolli kiyana; kawotettaikka GODAABAA gidana.

Hananabaa Yootiyya Yoonasa Maxaafaa

Gidduwaa Erissuwaa

Yoonasa maxaafai Xoossaa azazuwaa polikke giida issi hananabaa yootiyya bitaniyaa bolli gakkida dumma dumma metota odiya taarrike maxaafa gidiyo gishshau, hara maxaafatuppe i dummatees. Xoossai Yoonasa, “Israa7eelassi diina morkke gididanne wolqqaamaa, Asoore kawotettaassi waanna katama gidida Nanawe ba” yaagidi azaziis; shin Yoonasi, “‘Xoossai kase he katamaa xaissana’ giidi odido mino oduwaa oosuwan peeshshennan agganau hanees” giidi qoppido gishshau, Xoossaa qaalaa ekkidi Nanawe baanau koyibeenna. Daro taarrikebati polettidoogaappe guyyiyan ufaittennan de7iiddi azazettiis. Kase odettida bashshaa hiraagai polettibeenna gishshau puuriis.

Ha maxaafai ubbabaa bollan Xoossaassi maatai de7iyoogaa odees. Ubba qassi GODAI siiqoinne maarotai kumido Xoossaa gidiyo gishshau, ba asaa morkketa qaxxayiyooagaappenne xaissiyooagaappe, etayyo atto giyoogaanne eta ashshiyooogaa dosiyooogaa qonccissees.

1

Yoonasi Azazettennan Ixxiis
¹GODAA qaalai Amiitaaya na7aa
Yoonasakko hagaadan yaagiiddi

yiis; ²“Dendda! Denddada he gita katamaa Nanawe ba; baada he katamaa asaa iitatetta ta sintti gakkido gishshau, etayyo

markkatta” yaagiis. ³SHin Yoonasa GODAA sinttaappe baqatidi, Tarsseesa giyo biitti baanau denddiis; i Yoophphe katamaa wodhdhidi, Tarsseesi biya markkabiya demmiis. GODAA sinttaappe baqatidi, etaara Tarsseesi baanau miishshaa qanxxidi, markkabiyan geliis.

⁴SHin markkabee biishin, GODAI abbaa bolli wolqqaama carckuwaa denttiis; denttin abbaa beetai keehi darido gishshau, markkabee me77ana haniis. ⁵Yaatin, markkabiya laaggiyaageeti yayyidi, ubbaikka bantta xoossaakko xoossaakko waassidosona. Qassi markkabee kauyyana mala, a gidдон de7iya caanaa denttidi, abban olidosona. SHin Yoonasa markkabiyaayo gidдо kifiliyaa gelidi, yan zin77idi, xiskkuwaa kairiis.

⁶Markkabiya halaqai akko biidi, “Aissi xiskkadai? Dendda, denddada ne xoossaa woosaa! Ooni erii, i ba lo77o aifiyan xeellidi, nuna ashshanaakkonne” yaagiis.

⁷Markkabiya laaggiyaageeti issoi issuwau hagaadan yaagidosona; “Haayite; ha iitabai nuna o gaasuwan gakkidaakko eranau saamaa yeggoos” yaagidosona. Yaagidi saamaa yeggin, saamai Yoonasa bollan wodhdhiis. ⁸Wodhdhin eti Yoonasa hagaadan yaagidi oichchidosona; “Ha iitabai o gaasuwan nu bolli gakkidaakko, ane nuussi yoota. Ne oosoi aibee? Auppe yaadii? Ne biittai aweet? Neeni o zaree?” yaagidosona.

⁹Yaagin Yoonasa zaaridi, hagaadan yaagiis; “Taani Ibraawe asa; abbaanne biittaa medhdhida GODAAYO, saluwaa Xoossaayyo goinnais” yaagiis.

¹⁰Yaagin GODAA sinttappe i baqatiyoogaa i etau yootidobaappe asati erido gishshau yayyidosona. Yayyidi a, “Laa aiba palabaa oottadii?” yaagidosona.

¹¹Qassi abbaa beetai kaseegaappe haa darido gishshau, asati Yoonasa, “Nuuyyo abbai woppaana mala, nena nuuni waatino?” yaagidi oichchidosona.

¹²Oichchin i etau, “Ha wolqqaama beetai intte bollan denddidoogee ta gaasuwaana gidiyooгаа taani erais. Hegaa gishshau, tana denttidi, abban olite. Yaatikko, abbai intteyyo woppu gaana” yaagiis.

¹³SHin markkabiya laaggiyaageeti markkabiya guyye abbaa dooni kessanau wolqqappe shaaridosona; gidikkonne, abbaa beetai keehippe darido gishshau, kessanau danddayibookkona. ¹⁴Hegaa gishshau, eti hagaadan yaagidi, GODAAKKO waassidosona; “Abeet GODAU, ha bitaniyaa shemppuwaa gishshau, neeni nuna xaissennaadaaninne ha geeshsha suuttaa acuwaakka neeni nuuppe achchennaadan, nuuni nena minttidi woossoos. Aissi giikko, GODAU, neeni ne koyiyoogaadan oottadasa” yaagidosona.

¹⁵Hegaappe guyyiyan, Yoonasa denttidi, abban olidosona; olin abbaa beetai woppu giis. ¹⁶Yaatin, asati GODAASSI keehi yayyidosona; GODAASSI yarshshuwaa yarshshidosona; shiiquwaakka shiiqqidosona.

¹⁷Yoonasa mittana mala, issi gita moliyaa GODAI giigissiis; giigissin he moliyaa uluwan Yoonasa heezzu gallassanne heezzu qammaa de7iis.

Yoonasa Woosaa

2 ¹Yoonasa moliyaa uluwan de7iiddi, hagaadan yaagidi, GODAAKKO, ba Xoossaakko, woossiis; ²“Taani ta tuggaa gidдон de7aidda GODAA xeegaas; xeegin i tau koyiis. Taani Si7ooliyaa ulo gidдон de7aidda waassaas; neenikka ta wasuwaa siyadasa. ³Neeni tana ciimma abbaa xaggau duge oladasa; haattai ta yuushuwaa dooddiis; ne dambbalainne ne beetai ta bollaara kanttidosona. ⁴Hegaa gishshau, taani hagaadan yaagaas; “Taani ne sinttappe wora olettaas; gidikkonne, taani ne geeshsha Beeta Maqidasiyaa zaarettada be7ana’ yaagaas.

⁵“Haattai tau qooriyaa gakkanaashin mittiis; ciimma abbai tana muukkiis; abban de7iya maataikka ta huuphiyan xaaxettiis. ⁶Taani dereti baasettido sohuwaa duge wodhdhaas; biittaaninne a hiraquwan merinau gorddettaas. SHin abeet GODAU, ta Xoossau, neeni ta shemppuwaa ciimma ollaappe kessadasa.

⁷“Taani hitido wode, nena GODAA hassayaas. Ta woosaikka neekko, ne geeshsha Beeta Maqidasiyaa gakkiiis. ⁸Hada eeqatuyyo goinniyaageeti GODAN ammanettiyoogaa aggididosona. ⁹SHin taani galataara neeyyo yarshshana; taani shiiqqidobaa ubbaakka gattana. Aissi giikko, atotetta GODAAPPE yees” yaagiis.

¹⁰Hegaappe guyyiyan, GODAI moliyaa azazin, molee Yoonasa biittaa bollan cooyiis.

Yoonasi GODAASSI Azazettiis

3 ¹GODAA qalalai naa77anttuwaakka Yoonasakko hagaadan yaagiiddi yiis; ²“Dendda! Denddada he gita katamaa Nanawe ba; baada taani neeyyo yootiyo qaalaa etayyo markkatta” yaagiis.

³Yaagin Yoonasi denddidi, GODAA qaalaadan Nanawe biis. Nanawee kechi gita katama; ha gaxaappe ya gaxaa gakkanau heezzu gallassa hemetissees.

⁴Yoonasi katamaa biidi gakkidi, issi gallassa ogiyaa katamaassi giddokko hemettiis; hemettiiddi, “Oitamu gallasaappe guyyiyan, Nanawee xayana” yaagidi awaajjiis.

⁵Yaatin, Nanawe asai Xoossaa ammaniis; ammanidi xoomaa awaajjiis. Gitaappe guutaa gakkanaashin, ubbaikka waaruwaa maayidosona.

⁶Odoi Nanawe kawuwaakkokka gakkiiis; gakkini ba kawotaa araataappe wodhdhidi, kawotaa maayuwaa maayidoogaakka qaaridi, waaruwaa maayidi, bidinttan uttiis. ⁷Yaatidi Nanawe asaassi hagaadan yaagidi awaajjiis; “Kawuwaappenne kawuwaa oosanchchatuppe imettida azazuwaa maaran, hachhippe doommidi, asainne mehee, miizzainne dorssaikka ubbai aibanne inxxarssaainne laaccoppona; haattaakka ganxxoppona. ⁸Asaikka meheekka waaruwaa maayo; asai ubbai minttidi Xoossaakko waasso; bantta iita ogiyaappenne sugetta oosuwaappekka simmona. ⁹Yaatiyaakko ooni erii, Xoossai nuussi qarettidi, nuuni xayennaadan, ba wolqqaama hanquwaappe simmanaakkonne” yaagiis.

¹⁰Eti bantta iita ogiyaappe simmidoogaa Xoossai be7ido wode, etau qarettidi, eta bolli ehaana giido iitabaaggi bayiiis.

Yoonasa Yiilluwaanne GODAA Qaretaa

4 ¹SHin hegee Yoonasa mulekka ufaissibeenna. Hegaa gishshau, i kechi hanqgettiis; ²hanqgettidi, GODAA hagaadan yaagidi woossiis; “Abeet

GODAU, taani biron ta deren de7aidda giidoogee haggaa gidennee? Taani ne sinttappe baqatada Tarsseesi baanau eesotidoogee hegaassa. Neeni qaretainne maarotai kumido Xoossaa gidiyooгаа, hanquwau eesotennaagaanne aggenna siiquwan kumidaagaa, qassi ehaana giido iitabaakka aggaagiya Xoossaa gidiyooгаа taani kasekka eraas. ³Abeet GODAU, ha77i simmi hai hayyanaa tana wora; paxa de7iyooгааappe haiqqiyooгаа taayyo keha” yaagiis.

⁴Yaagin GODAI a hagaadan yaagiis; “Tumu neeni hagau hanqettanau bessii?” yaagiis.

⁵Yaagin Yoonasi katamaappe kiyidi biis; biidi katamaappe arshsho baggan uttiis. Hegan bau daasiyaa daasidi, a kuwan uttidi, katamaa bolli gakkiaabaa be7anau naagiis. ⁶Awaa suuluwaappe Yoonasa ashshana mala, GODAI Xoossai issi gosiyaa mokissidi giigissiis; he gosiyaa haittaikka Yoonasa huuphiyaappe bolla baggaara kuwa gidanaadan oottiis. Yoonasi he gosiyaa gaasuwan keehippe ufaittiis. ⁷SHin wonttetta gallassi maallado Xoossai guxuniyaa giigissiis; he guxunee gosiyaa miyoorin, gosee meli aggiis. ⁸Awai kiyiyo wode, Xoossai michchiya carkkuwaa arshsho baggappe yeddiis; hegaappe denddidaagan Yoonasi labbanana gakkanaashin, awai Yoonasa huuphiyaa xuuggiis. Yaatin i, “Paxa de7iyooгааappe haiqqiyooгаа taayyo keha” yaagidi haiquwau woossiis.

⁹Woossin Xoossai Yoonasa hagaadan yaagiis; “Tumu neeni ha gosiyaa gishshau hanqettanau bessii?” yaagiis.

Yaagin Yoonasi, “Ee bessees; ubba haiqqana gakkanaassi hanqettanau bessees” yaagiis.

¹⁰Yaatin, GODAI Yoonasa hagaadan yaagiis; “Issi qammi makkidi, naa77antto qammi melida gosiyaassi, neeni an daafurabeennaagaassinne dichchabeennaagaassi haggaa keenaa qarettadasa. ¹¹Ushachchaanne haddirssaa shaakkidi eribeenna xectanne laatamu sha7u asainne daro mehee Nanawen de7ees. Yaatin taani ha gita katamaayyo qarettanau bessennee?” yaagiis.

Hananabaa Yootiya Mikiyaasa Maxaafaa

Gidduwaa Erissuwaa

Hananabaa yootiya Mikiyaasi Isiyaasa wode de7ida asa. I yelettidoogee tohossa bagga Yihudaa kawotettaa gidдон de7iya issi guutta gaxare katamaana. Amoxi huuphessa kawotettaa bolli bashshai yaanaagaa yootidoogaadan, Mikiyaasikka he gaasotun Yihudaa kawotettaa bolli bashshai gakkanaagaa yootiis. Asai pirddaa geellayyo, he sheneyiya oosuwaa bolli Xoossai pirddaa ehaanaagaa minttidi erissiis. Gidiikkonne Mikiyaasa hiraagaa qaalai sinttappe lo77obati yaanau de7iyooagaa bessiya daro malaatatakka gujjidi oiqqiis.

Dummayidi mintti xeellanaa bessiya kifileti Xoossaa haaruwaa garssan kumetta sa7ai saruwaa demmanaagaa (4:1-4); Daawita kawotettaa turaappe gita kawoi denddidi, asaassi saruwaa immanaagaa (5:2-4); hegaadankka qassi Israa7eelan hananabaa yootidaageetu qaalai mexi issi xiqisiyan kuuyettiyoogaa odiyaageeta. He xiqisee odiiddi, "I nuuppe koyiyoogee: nuuni likkebaa oottanaagaa, kehatettai kumido siiquwaa bessanaagaanne nu Xoossaara kumetta ashkhetettan hemettanaagaa" (6:8).

1 ¹Yo7aataami, Akaazinne Hizqqiyaasi kaalli kaallidi Yihudan kawotido wode, Mooresheta katamaa asa gidiya Mikiyaasakko yiida GODAA qaalai haggaa; i be7ido ajjuutai Samaariyaabaanne Yerusalamebaa.

Yerusalameessinne Samaariyaassi Zilaaliyo Zilaassaa

²Inttenoo, asau ubbau, siyite! Qassi sa7aunne sa7an de7iya ubbato, haggaa ezggite! Ubbaa Haariya GODAI intte bolli markkattees; i ba geeshsha Beeta Maqidasiyan inttebaa haasayees. ³Be7ite, GODAI ba de7iyo geeshsha sohuwaappe yees; duge yiidi, deretu huuphiyan hemettees. ⁴Eessaa muqaaddai taman seeriyooagaadan, dereti a tohuwaappe garssaara seerana; eti keraappe zanggaarau duge goggiya haattaadan goggana.

⁵Hagee ubbai haniyoogee Yaaqooba zaretu mooruwaa gishshaassanne Israa7eela asaa nagaraa gishshaassa. Yaaqooba zaretu mooruwaassi gaaso gididai oonce? Eta katamaa Samaariyaa gidennee? Yihudaa asai goinniyo xoqqa sohoi aweet? Yerusalame gidenneeyye? ⁶Hegaa gishshau, GODAI hagaadan yaagees; "Taani Samaariyaa, dembban keelettida burcce shuchchanne woiniyaa turaa tokkiyo soho oottana. Qassi taani a shuchchaa burcciyaa duge zanggaarau olana; a baasuwaakka kalloyana. ⁷A eeqa

misileti ubbai kinchchettana; a eeqa keettan oottiya shaaramuxatussi imettida shaaramuxaa kerai ubbai taman xuuegtana; taani a eeqata ubbaa xaissana. Aissi giikko, he kerai ubbaikka shaaramuxidi demmidobaa gidiyo gishshau, ikka qassi simmidi, hara shaaramuxecessi imettana" yaagees.

Yeehuwaanne Waasuwaa

⁸Hegaa gishshau, taani yeekkananne waassana; kallo xiirene mela tohuwan hemettana; worakanaadan waassana; qassi yanchchaadankka aayyee gaana. ⁹Aissi giikko, Samaariyaa masunttai paxanau danddayennaagaa. He tuggai Yihudaa biittaa gakkii; qassi ta asai de7iyo Yerusalame katamaa penggiyaakka matiis.

¹⁰Gaate kataman de7iya nu morkketuyyo hega odoppite; eta sittan mule yeekkoppite. Beeti-Ofira kataman buhiyan gonddorettite. ¹¹Inttenoo, SHafiira kataman de7iyaageetoo, kallottidi yeellatiiddi, omooduwau biite. Xaa7inaana kataman de7iyaageeti yaappe kiyana xalokkona. Beeti-Exeela katamai yeehoi de7iyo soho gidiyo gishshau, i intteyyo attiyo soho gidanau danddayenna. ¹²Metoi GODAAPPE Yerusalame pengge gakkanaashin yiido gishshau, Marootan de7iya asai, "Lo77obai yanddeeshsha!" giidi naagiiddi daafuriis.

¹³Inttenoo, Laakisha kataman de7iyaageetoo, gaariyaa goochchiya parata waaxite. Yerusalaame asai nagaraa oottanaadan gaaso gididai inttena; aissi giikko, Xiyoonne asaa nagarai koiro intte bolli beettiis. ¹⁴Hegaa gishshau, inttenoo Yihudaa asatoo, intte biiddi, Mooresheta-Gaate katamaa asaayyo imotaa immana. Akiziiba katamaa asaikka Israa7eela kawota cimmiyaageeta gidana.

¹⁵Inttenoo, Mareesha kataman de7iyaageetoo, GODAI inttena xooniyaagaa intte bolli ehaana; bonchchettida Israa7eela kaalettiyaageeti Adulaama gonggoluan qosettana. ¹⁶Inttenoo, Yihudaa asatoo, intte siiqiyo naati intteppe omoodettidi baana de7iyo gishshau, intte huuphiyaa meedettite; intte huuphiyaakka ankuwaa huuphiyaadan bo77ayite.

Hiyyeesata Huqqunniyaageetu Bollan Gakkanau De7iya Iita Qadaa

2 ¹Iitabaa halchchiyaageetuyyo, qassi bantta hiixan de7iiddi, palabaa waati oottanaakko qoppiyaageetuyyo aayye7ana! Wolqqai eta kushiyan de7iyo gishshau, sa7ai wonttiyo wode, bantta halchchuwaa poloosona. ²Eti goshsha gadiyaa amottikko, asabaa wolqqan ekki aggoosona; keettata koyikkokka ekki aggoosona. Asa maataa yedhdhidi, a laataa coo bonqqoosona.

³Hegaa gishshau, GODAI hagaadan yaagees; “Be7ite, taani intte bollan iitabaa ehaana halchchais; hegaappe intte kessi ekkana danddayekketa. Hegee iita wode gidiyo gishshau, intte otorettiiddi simerettana danddayekketa. ⁴He gallassi eti intte bollan leemisi leemisi qilliiccana; qassi hagaadan yaagidi zilaaliiddi, inttena baceessana;

‘Nuuni ubbaikka muleera xayida.

GODAI nu biittaa ekkidi, makkalanchchatussi shaakki shaakkidi immirggiis’ yaagana” yaagees.

⁵Hegaa gishshau, gadiyaa saaman shaakkiyo wode, GODAA yaa7aa gidдон ne saamaa kessiya issi asinne de7enna.

⁶Asai tana hagaadan yaagees; “Nu bolli hananabaa yootoppa. ‘Hagee hagee intte bolli hanana’ giidi ooninne haasayanau koshshenna. Hegaa mala kaushshai nu bolli mulekka yeenna” yaagoosona.

⁷Yaagin taani eta, “Inttenoo Yaaqooba zaretoo, ‘GODAA Ayyaanai

danddayanchcha gidenneeyye? I hegaa malabaa oottiiyye?’ yaagidi intte oichchanau bessii?” yaagaas.

GODAI hagaadan yaagees; “Suure ogiyan biyaageetuyyo ta qalalai lo77obaa oottees gidennee? ⁸SHin mata wodiyaappe doommidi, ta asai issoi issuwaa bolli morkkedan denddiis. Intte saro asatu maayuwaa, ola qofi mulekka bannan ammanettidi kanttiya asatu maayuwaa qaari ekkeeta; ⁹ta asaa gidдон de7iya maccaasata eta lo77o keettaappe laaggidi kesseeta; ta anjuwaakka eta naatu bollappe merinau ekkirgeeta. ¹⁰Denddite; denddidi biite! Hagee intteyyo shemppiyo soho gidenna. Aissi giikko, ha sohoi tunatettaappe denddidaagan daro moorettiis.

¹¹“Issi cimmiya worddanchchai yiidi, ‘Intteyyo sinttappe woine eessainne mattoyiya ushshai guufettana’ yaagidi wordduwaa hananabaa yootiyaakko, i intteyyo hananabaa yootiyaagaa gidana.

¹²“Inttenoo, Yaaqooba zaretoo, taani inttena ubbaakka shiishshana; taani Israa7eela asaappe attidaageeta tumuppe muliyaakka shiishshana. Dorssati birddiyan shiiqiyoogaadaaninne dorssaa wudee hentta gaden shiiqiyoogaadan, taani eta issippe shiishshada wottana. He sohoi daro asaa wocaman kumana. ¹³Eta kessiyaagee etappe sinttatidi kiyana; etikka penggiyaa menttidi, hegaara kiyidi baana. GODAI ba huuphen etayyo kawo gididi, eta sinttau aadhdhidi, eta kaalettana” yaagees.

Mikiyaasi Israa7eela Kaalettiyaageeta Seeriis

3 ¹Taani hagaadan yaagaas; “Inttenoo, Yaaqooba zaretu halaqatoonne Israa7eela asaa kaalettiyaageetoo, siyite! Intte suure pirdaa eranau intteyyo bessenneeyye? ²Intte lo77uwaa ixidi, iitaa doseeta. Ta asaappe eta galbbaa qaareeta; eta ashuwaakka eta meqettaappe shaakkeeta. ³Intte ta asaa ashuwaa meeta; eta galbbaakka etappe qaareeta; eta meqettaa mentterettidi, eta ashuwaakka xaaruwan yegganau muxiyoogaadan muxeretteeta” yaagaas.

⁴He wode eti GODAAKKO waassana, shin i etau zaarena; i ba sinttaa he wode etappe qottana; aissi giikko, eti iita oosuwaa oottidosona.

⁵Ba asaa wora kaalettiya hananabaa yootiyaageetubaa GODAI hagaadan yaagees; "Intteyyo miyoobaa immiyo wode, 'Neeyyo sa7ai saro' yaageeta; shin inttena quma mizennaagaa bolli olaa awaajjeeta. ⁶Hegaa gishshau, intteyyo gallassai qamma gidanappe attin, ajjuutaa be7ekketa; sa7aikka xumanappe attin, naa77antto murunnekketa. Hananabaa yootiyaageetussi awai wullin, gallassai xumana. ⁷Ajjuutaa be7iyaageeti yeellatana; murunniyaageetikka kauyyana. GODAA matappe etau zaaroi baina gishshau, eti yeellatidi, ubbaikka bantta doonaa oiqqana" yaagees.

⁸SHin tana gidikko, taani Yaaqooba zaretussi eta mooruwaa, Israa7eela asaassikka eta nagaraa odana mala, wolqqan, GODAA Ayyaan, suure pirddaaninne minotettan kumaas. ⁹Inttenoo, suure pirddaa ixxiyaanne sitta yohuwaakka geellayiya Yaaqooba zaretu halaqatoonne Israa7eela asaa haariyaageetoo, haggaa siyite. ¹⁰Intte Xiyoone katamaa suutaa gussidi keexxeeta; Yerusalaame katamaakka makkalan keexxeeta. ¹¹A halaqati mattaayyan pirddoosona; a qeeseti damoozan tamarissoosona; qassi a hananabaa yootiyaageetikka miishshaa qanxxin murunnoosona. SHin yaatidikka, "GODAI nu giddon de7ees gidennee? Nu bolli aiba iitabaikka yeenna" yaagidi an ammanettoosona. ¹²Hegaa gishshau, intte gaasuwan Xiyoone katamai shooqadan goyettana; Yerusalaame katamaikka kolettidi issisan doorettida suuppa shuchcha gidana. Beeta Maqidasee keexettido sohoikka wora gidana.

Sarotettai Kumido GODAA Kawotettai Yaana

(Isiyaasa 2:2-4)

4 ¹Wursettaa gallassatun GODAA Beeta Maqidasee keexettido deree deretu ubbaappe xoqqidi beettana; kera ubbatuppekka bollaara xoqqu xoqqu gaana. Dere asai akko zulana. ²Daro kawotettatu asai yiidi, "Haayite; GODAA deriyaa, Yaaqooba Xoossaa Beeta Maqidasiyaa ane pude kiyoo. I koyiyooagaan nuuni baana mala, i nuna ba ogiyaa tamarissana" yaagana. Aissi giikko, higgee Xiyooneppe, GODAA qaalaikka Yerusalaameppe kiyana. ³I daro

asatu gidduwan pirddana; haahuwan de7iya mino kawotettatu palamaakka shaakkana. Eti bantta bisuwaa marasha, bantta tooraakka baaca kessanau qoxxana; kawotetta kawotetta bolli bisuwaa denttenna. Hagaappe guyyian, eti muleera olaa timirttiyaa tamarokkona. ⁴SHin asi ubbi ba woiniyaa turaa kuwaaninne balasiyaa kuwan woppu giidi uttana; ai asinne eta yashissenna. Aissi giikko, Ubaappe Wolqqaama GODAI haggaa haasayiis.

⁵Asai ubbai ba xoossaa xoossaa sunttan hemettana; shin nuuni GODAA nu Xoossaa sunttan meri merinau hemettana.

Israa7eela Asai Omooduwaappe Simmana

⁶GODAI hagaadan yaagees; "He gallassi taani wobbeta shiishshana; qassi omooduwan haaho sohuwaa biidaageetanne taani tuggayidoogeetakka shiishshana. ⁷Taani wobbeta wuriiddi attida atetta oottana; qassi omooduwan haaho sohuwaa biidaageetakka mino kawotetta kessana. He wodiyaappe doommada merinaa gakkanaashin, taani GODAI Xiyoone Deriyana eta bolli kawotana" yaagees.

⁸Nenoo, GODAA asaa wochchiyo Yerusalaame xoqqa gimbbiyau, neeyyo kase ne haariyo maatai, qassi Yerusalaame kawotetta zawai ubbaikka simmana.

⁹Ha77i neeni cenggurssaa xoqqu oottada waassiyooeenne maaretai oiqqido maccaaseedan un77ettiyoogee aibisee? Neeyyo kawoi baina gishshaasseeyye? Woi nena zoriyaabi xayido gishshaassee? ¹⁰Inttenoo, Xiyoone asatoo, maaretai oiqqido maccaaseedan ooliiddi abaraadite. Aissi giikko, intte katamaappe kiyiyoogee attenna; kiyidi dembban de7ana; hegaappekka Baabiloone baana. Gidikonne, yan intte attana; GODAI inttena intte morkketu kushiyaappe wozana.

¹¹SHin ha77i daro kawotettati ne bolli shiiqidosona; shiiqidi, "Yerusalaamee tuno; nu aifeekka Xiyoone dereqqo" yaagoosona. ¹²SHin eti GODAA qofaa erokkona; a halchchuwaakka akeekokkona. Kattaa qoxxiyo audiyau shiishshido mirqqiyaadan, GODAI eta qaxxayanau shiishshiis.

¹³GODAI hagaadan yaagees; "Inttenoo, Yerusalaame asatoo, denddite; denddidi, intte morkketa qoxxite. Taani intte kaciyaa birata, intte qinccafiliyaakka nahaase oottana. Intte daro kawotettata kinchcherettana; eti sugettan shiishshidobaa ubbaa intte GODAAYO dummayana; eta aquwaakka intte sa7a ubbaa Godaayyo immana" yaagees.

5 ¹Inttenoo, Yerusalaame asatoo, intte olanchchata shiishshite! Aissi giikko, nuuni morkketun doodettida; etikka Israa7eela kaalettiyaagaa gappataa gatiman shocanau hanoosona.

**Beetaliheemeppe Kaalettiyaagee
Kiyanaagee Hiraagan Odettiis**

²GODAI hagaadan yaagees; "Nenoo Efiraataa, Beetaliheeme katamau, neeni Yihudaa katamatu giddon guutta; shin au denddoi beniisappe doommidi, merinaappe gididoogee, Israa7eela asaa haariyaagee taayyo neeppe kiyana" yaagees.

³Hegaa gishshau, maaretan oiqettiya maccaasiyaa he na7aa yelana gakkanaashin, GODAI Israa7eela asaa morkketu kushiyan aattidi immana. Hegaappe guyyiyan, omooduwan de7iya a ishanti simmidi, bantta asaara walahettana. ⁴I yaana; yiidi, GODAA minotettan, GODAA ba Xoossaa sunntaa anggan ba asaa heemmana. I sa7aa gaxaa gakkanaashin gita gidiyo gishshau, eti sarotettan de7ana. ⁵I etau sarotetta gidana.

**GODAI Israa7eela Asaa Ashshananne
Eta Morkketakka Xaissana**

Asoore biittaa asati nu biittaa woraajjiyo wodenne nu qatotakka yererettidi geliyo wode, nuuni asaa heemmananne kaalettana gidiyaanne gididi palahiya asaa denttidi, etaara olaa gaittana. ⁶Eti Asoore biittaa olan xoonana; qassi he biittan de7iya Naamiruudi keexxido katamaakka haarana. Asoore biittaa asati nu biittaa woraajjiyo wodenne nu zawaakka yedhdhiyo wode, nu biittaa haariyaagee nuna etappe ashshana.

⁷Yaaqooba zaretu atettati daro dere asaa giddon GODAI kiittido akka malanne maataa bollan wodhdhiya diife mala gidana. Akkainne diiffee yaanau asaa azazuwaa naagennaagaadan, Israa7eela asaikka GODAAPPE attin, asaa naagenna.

⁸Yaaqooba zaretu atettati kawotettatu giddon, daro asaa giddon, bazzo do7atu giddon de7iya gaammo malanne dorssaa wudiyaa giddon de7iya wodala gaammo mala gidana. I hegaara kanttiyo wode yereretteesinne mentterettees; ooninne ashshanau danddayenna. ⁹Ne kushee nenaara eqettiyaageetu bolli denddana; ne morkketi ubbaikka xayana.

¹⁰GODAI hagaadan yaagees; "He gallassi taani ne parata ne giddoppe xaissana; ne para gaaretakka mentterettana. ¹¹Taani ne biittaa katamata xaissana; ne qatotakka ubbaa laalana. ¹²Qassi ne kaayuwa taani xaissana; murunniyaageetikka hagaappe sinttanau ne giddon de7okkona. ¹³Taani ne eeqa misiletanne ne goinnanau essido shuchchata ne giddoppe xaissana; hagaappe sinttanau neeni ne kushiyan medhdhidobaassi goinnakka. ¹⁴Taani Asheero giyo xoosee misiliyaa ne giddoppe xoqollana; ne katamatakka xaissana. ¹⁵Taayyo azazettiibeenna kawotettatu bolli yiilluwaaninne hanquwan taani haluwaa kiyana" yaagees.

GODAI Israa7eela Asaara Mootettees

6 ¹GODAI Israa7eela asaara mootettiyoogaa siyite.

Abeet GODAU dendda! Denddada xoqqa deretu sinttan piddetta; neeni giyoobaa keratikka siyona. ²Inttenoo deretoo, inttenoo, sa7ai eqqido mino baasotoo, GODAI mootiyo mootuwaa siyite. GODAI ba asaara mootettees; Israa7eela asaara i palamettees.

³GODAI eta hagaadan yaagees; "Ta asau, taani inttena waatidanaa? Taani intteyyo waanada tooho gididanaa? Ane taayyo odite! ⁴Taani inttena Gibxxe biittaaappe kessaas; qassi inttena aillettaappe wozaas. Inttena kaalettana mala Muusa, Aaroonanne Miiriyaamo inttessi kiittaas. ⁵Ta asau, Moo7aaba Kawuwaa Baalaaqi halchchidobanne Bi7ooraa na7ai Balaami au zaaridobaa hassaya. SHiixima giyoosaappe Gelggali neeni biyo wode, ogiyan hanidabaa ane hassaya. Hegaa hassayikko, taani GODAI nena ashshanau oottido oosuwa neeni akeekana" yaagees.

Xoossai Ba Asaappe Koyiyoobaa

¹GODAA, xoqqa sohuwan de7iya
Xoossaa sinttan goinnanau yaidda taani ai
ekkada shiiqoo? Ayyo xugettiya yarshsho
gidana mala, issi laitta gidido mirggota
ekkada, a sintti yooshsha? ²GODAI sha7u
dorssa orgetun woikko tammu sha7u
shaafatun de7iya haattaa keena wogaraa
zaitiyan ufaitanddee? Ta naaquwaa
gishshau, ta baira na7aa, ta shemppuwaa
nagaraa gishshaukka ta yeluwaa
immooshsha?

³Hai asau, GODAI neeyyo lo77obaa odi
wottiisttenne. GODAI neeppe koyiyoogee
aibee giikko, neeni suurebaa oottanaagaa,
aggenna siiquwaa bessanaagaanne
ashkktettan ne Xoossaara hemettanaagaa.

⁴GODAASSI yayiyoogee aadhdhida
eratetta. Yerusalaame katamaa asaa GODAI
hagaadan yaagees; "Qaxxayana
gatimaanne he gatimaa giigissidaageekka
oonakko akeekite. ⁵Nagaranchchaa
keettan de7iya nagaran shiishshido
buquraanne ta ixxiyo worddo makkiyo
miishshata taani doganeeyye? ⁶Yaatin, ha
worddo meezaanan likkiyaagaanne worddo
miishshan makkiya asaa nagaraa taani
waatada atto gaanau danddayiyaanaa? ⁷He
katamaa dureti makkalan kumidaageeta;
an de7iya asai ubbai worddanchcha. Eta
doonaa gidдон de7iya eta inxxarssaikka ba
huuphiyau geella.

⁸"Hegaa gishshau, taani intte nagaraa
gaasuwan inttena xaissanaunne digganau
denddaas. ⁹Intte maana, shin kallekketa;
namisaikka intteppe duuxxenna. Intte
buuridi shiishshana, shin intteyyo
dagattenna; intte dagayidobaakka taani
olaa yeddada xaissana. ¹⁰Intte kattaa
zerana, shin gakkinn cakkeketa; wogaraa
teeraa gum77ana, shin he zaitiyaa
tiyettekketa; woiniyaa teeraakka intte
gum77ana, shin a cessaa uyekketa. ¹¹Intte
Kawuwaa Omira wogaa, a na7aa Kawuwaa
Akaaba soo iita oosuwaanne eta zoriyaa
kaallido gishshau, taani inttena xaissana;
taani inttena asi ubbi boriyooba oottana.
Asai ubbai inttena cayiyo cashshaakka
intte tookkana" yaagees.

Israa7eela Asaa Tunatettaa

7 ¹Aayye7ana tanoo! Taani teerai
maxetti wuriichchin yiidi, woiniyaa
turaappenne balasiyaa mittaappe ba
amottidobaa demmanau danddayibeenna

namisettida bitaniyaa mala gidaichchaas.

²Xoossaa dosiya keha asi biittan mulekka
baawa; asaa garssan suure asi xayiis. Asi
ubbi asa suuttaa gussanau zuggidi
naagees; qassi ubbaikka ba ishaa gitiyan
oiqqanau kaallees. ³Eta kusheti
naa77aikka iitabaa oottanau loohi
uttidosona. Halaqainne daannai
mattaayiyaa oichchoosona; gita asati
bantta amottidobaa odoosona; eti ubbaikka
issippe iitaa phupphuroosona. ⁴Eta
garssan onakkoi keha giyoogee aguntta
mala; qassi onakkoi suure giyoogee
gom77ore mala. GODAI hananabaa
yootiyaageetu baggaara odidoogaadan, i
ba asaa qaxxayyo gallassai gakkiiis; eti
shabbirettiyo wodeekka ha77a.

⁵Ne shooruwaa ammanoppa; ne
laggiyaakka ammanettoppa. Neeni
qoommada aqiyو ne keettaayeesi
odiyooabaakka akeekada oda. ⁶Aissi giikko,
na7ai ba aawaa karees; na7iyaa ba aayee
bolli, na7aa machchiyaakka ba bollotee
bolli denddoosona; aawussi aawu so asai
morkke gidees.

⁷SHin tana gidikko, taani ufaissan
GODAA xeellashshana; tana ashshiya
Xoossaa taani naagashshana; ta Xoossai
tabaa siyana.

GODAI Ashshiyaaagaa

¹Ta morkkiyau, ta metuwan ufaittoppa.
Taani kunddiikkokka denddana; taani
xuman uttikkokka, GODAI taayyo
poo7ana. ²Taani GODAA naaqaas; hejaa
gishshau, i taayyo mootettidi, ta pirddaa
kessana gakkanaashin, taani a hanquwaa
danddayana. I tana poo7uwau kessana;
taanikka i ashshiyo ahettaa be7ana. ³He
wode ta morkkeekka be7ana; qassi tana,
"GODAI ne Xoossai awan de7ii?" yaagi
yaagidi qilliicciyaagee yeellaa maayana; i
ogiyan de7iya urqqaadan yerettishinkka
taani ta aifiyan be7ana.

⁴Inttenoo, Israa7eela asatoo, intte
katamaa gimbe dirssati direttiyo gallassai
yaana; he gallassi intte zawaikka aakkana.
⁵He gallassi intte asai inttekkoo simmana.
Eti Asoore biittaappe, Gibxxe
katamatuppe, Efraaxiisa SHaafaa heeran
de7iya sohotuppenne qassi haahosan
de7iya abbatu doonaappenne xoqqa
deretuppe inttekkoo simmana. ⁶SHin biittai
an de7iya asaa iitatettaa gaasuwan asi
bainna baysa gidana.

Xoossai Israa7eelassi Qarettido Qaretaa

¹⁴Neeni ne asaa, aradda biittai yuushuwan de7iyo bazzuwan barkka de7iyya ne buzo dorssaa wudiyaa ne gatiman heemma. Eti kaseegaadankka Baasaaneeninne Gala7aaden heemettona.

¹⁵GODAI, "Intte Gibxxe biittaappe kiyido wodiyaadan, taani inttena maalaalissiyaabaa bessana" yaagees.

¹⁶Kawotettati ubbai hegaa be7idi yeellatana; eta wolqqaikka hada gidido gishshau, eti yeellatidi, bantta doonaa oiqqana; eta haittaikka tullana. ¹⁷Eti shooshshaadan, biittaa laaccana; sa7aara tiran gooshettiya meretatudan kokkoriiddi, bantta qatuwaappe kiyana. Kiyidi

gita dagaman GODAAKKO, nu Xoossaakko, simmana; eti GODAASSI yayyiiddi de7ana.

¹⁸Naaquwaa atto yaagiyaagee, ba asaa atettatu makkalaa qoodennaagee ne mala Xoossai oonee? Neeni hanqqoi hanqqoshin, merinau de7a aggakka; aissi giikko, neeni ne asaassi ne aggenna siiquwaa bessiyooogan ufaittaasa. ¹⁹Neeni nuuyyo qassikka qarettana; nu naaquwaa ne tohuwan yedhdhana; ee nu nagaraakka abbaa ciimman olana. ²⁰Neeni beniisappekka doommada nu maizza aawatussi geppada caaqqidoogaadan, Abrahaamanne Yaaqooba zare gidida ne asaassi ne ammanettiyoogaanne ne aggenna siiquwaa bessana.

Hananabaa Yootiya Naahooma Maxaafaa

Gidduwaa Erissuwaa

Naahooma maxaafai beniisappe doommidi Israa7eelassi diina morkke gididi de7ida Asoore waanna katamai Nanawee kunddidoogaa ufaissaa giximiyan yootees. Nanawe katamai Yesuusa yeletaappe kase, laappunnta xeeetu laittaa wurssettan olan bayidoogee, meqettaa iitanne otoranchcha asaa bolli Xoossai waati pirddidaakkonne bessees.

1 ¹Elqoosha kataman de7iyya Naahoomi Nanawebaa yootido qaalainne be7ido ajjuutai haggaa.

Nanawe Bollan GODAI Hanqqettido Hanqquwaa

²GODAI qanaatiyaanne haluwaa kessiya Xoossaa; GODAI haluwaa kessiyaagaanne hanqquwan kumidaagaa; GODAI banaara eqettiyaageetussi haluwaa kessees; qassi ba morkketa qaxxayanau ba hanqquwaa giigissi wottiis. ³GODAI hanqqettanau eesotenna; wolqqaikka aagee gita; i mooranchchaa ai gidikkonne, qaxxayennan aggenna.

GODAASSI carckuwaanne gotiyaa giddoora ogee de7ees; shaaraikka a tohoi yedhdhin denddiya baana. ⁴I abbaa seeridi melissees; shaafata ubbaakka toissees. Baasaaneenne Qarmmeeloosi shulloosona. Liibaanoosa ciishshaikka qoqqofettees. ⁵A sinttan dereti qaaxxoosona; keratikka

maashoosona. I qoncciyoo wode biittai sa7ai qaaxxana; sa7an de7iyyaabai ubbaikka kokkorana. ⁶A hanqquwaa sinttan eqqanai oonee? A hanqquwaa suuluwaakka danddayanai oonee? A hanqqoi tamaadan bukkiyo wode, zaallati za77idi phalqqettoosona.

⁷GODAI keha; metuwaa gallassikka baqati attiyo soho; i banan ammanettiyaageeta erees. ⁸SHin i ba morkketa di7uwan muukissidi xaissana; banaara eqettiyaageetakka xumau yedettana.

⁹Intte GODAA bolli maqettiyoobai i aibee? I hegaa muleera xaissana; metoikka naa77antto denddenna. ¹⁰Eti, xaxiballettida agunnta malati, qassi uyidi mattottidabaadan ganddigaariyaageeti, mela utulaadan taman xuugetti xayana. ¹¹Nanawee, GODAA bolli iitabaa maqqiyaagee, iita zoriyaa zoriyaagee ne giddoppe kiyiis.

Xoossai Israa7eelassi Qarettido Qaretaa

¹⁴Neeni ne asaa, aradda biittai yuushuwan de7iyo bazzuwan barkka de7iyya ne buzo dorssaa wudiyaa ne gatiman heemma. Eti kaseegaadankka Baasaaneeninne Gala7aaden heemettona.

¹⁵GODAI, "Intte Gibxxe biittaappe kiyido wodiyaadan, taani inttena maalaalissiyaabaa bessana" yaagees.

¹⁶Kawotettati ubbai hegaa be7idi yeellatana; eta wolqqaikka hada gidiyi gishshau, eti yeellatidi, bantta doonaa oiqqana; eta haittaikka tullana. ¹⁷Eti shooshshaadan, biittaa laaccana; sa7aara tiran gooshettiya meretatudan kokkoriiddi, bantta qatuwaappe kiyana. Kiyidi

gita dagaman GODAAKKO, nu Xoossaakko, simmana; eti GODAASSI yayyiiddi de7ana.

¹⁸Naaquwaa atto yaagiyaagee, ba asaa atettatu makkalaa qoodennaagee ne mala Xoossai oonee? Neeni hanqqoi hanqqoshin, merinaw de7a aggakka; aissi giikko, neeni ne asaassi ne aggenaa siiquwaa bessiyooogan ufaittaasa. ¹⁹Neeni nuuyyo qassikka qarettana; nu naaquwaa ne tohuwan yedhdhana; ee nu nagaraakka abbaa ciimman olana. ²⁰Neeni beniisappekka doommada nu maizza aawatussi geppada caaqqidoogaadan, Abrahaamanne Yaaqooba zare gidida ne asaassi ne ammanettiyoogaanne ne aggenaa siiquwaa bessana.

Hananabaa Yootiya Naahooma Maxaafaa

Gidduwaa Erisuwaa

Naahooma maxaafai beniisappe doommidi Israa7eelassi diina morkke gididi de7ida Asoore waanna katamai Nanawee kunddidoogaa ufaissaa giximiyan yootees. Nanawe katamai Yesuusa yeletaappe kase, laappunnta xeeu laittaa wurssettan olan bayidoogee, meqettaa iitanne otoranchcha asaa bolli Xoossai waati pirddidaakkonne bessees.

1 ¹Elqqoosha kataman de7iyya Naahoomi Nanawebaa yootido qaalainne be7ido ajjuutai haggaa.

Nanawe Bollan GODAI Hanqqettido Hanqquwaa

²GODAI qanaatiyaanne haluwaa kessiya Xoossaa; GODAI haluwaa kessiyaagaanne hanqquwan kumidaagaa; GODAI banaara eqettiyaageetussi haluwaa kessees; qassi ba morkketa qaxxayanau ba hanqquwaa giigissi wottiis. ³GODAI hanqqettanau eesotenna; wolqqaikka aagee gita; i mooranchchaa ai gidikkonne, qaxxayennan aggenaa.

GODAASSI carkkuwaanne gotiyaa giddoora ogee de7ees; shaaraikka a tohoi yedhdhin denddiya baana. ⁴I abbaa seeridi melissees; shaafata ubbaakka toissees. Baasaaneenne Qarmmeeloosi shulloosona. Liibaanoosa ciishshaikka qoqqofettees. ⁵A sinttan dereti qaaxxoosona; keratikka

maashoosona. I qoncciyi wode biittai sa7ai qaaxxana; sa7an de7iyyaabai ubbaikka kokkorana. ⁶A hanqquwaa sinttan eqqanai oonee? A hanqquwaa suuluwaakka danddayanai oonee? A hanqqoi tamaadan bukkiyo wode, zaallati za77idi phalqqettoosona.

⁷GODAI keha; metuwaa gallassikka baqati attiyo soho; i banan ammanettiyaageeta erees. ⁸SHin i ba morkketa di7uwan muukissidi xaissana; banaara eqettiyaageetakka xumau yedettana.

⁹Intte GODAA bolli maqettiyoobai i aibee? I hegaa muleera xaissana; metoikka naa77antto denddenna. ¹⁰Eti, xaxiballettida agunnta malati, qassi uyidi mattottidabaadan ganddigaariyaageeti, mela utulaadan taman xuugetti xayana. ¹¹Nanawee, GODAA bolli iitabaa maqqiyaagee, iita zoriyaa zoriyaagee ne giddoppe kiyiis.

¹²GODAI hagaadan yaagees; “Nanaweti minonne cora gidikkokka, xoqolettidi xayana. Yihudaa asau, taani inttena kase tuggayaas; shin hagaappe sinttanau tuggayikke. ¹³Ha77i taani Asooretu qambaraa intte morggiyaappe menttana; intte qashettido qashuwaakka taani duuterettana” yaagees.

¹⁴Nanawee, GODAI ne bolli pirddido pirddai hagaadan yaagiyaagaa; “Hagaappe sinttanau ne sunntaa xeesissiya zeretti neeyyo de7enna. Ne xoossatu keettan de7iya misiletanne eeqata taani xaissana. Neeni hanttaara gidido gishshau, taani ne duufuwaa bookkana” yaagiyaagaa.

¹⁵Be7ite, issi kiitettidaagee lo77o mishiraachchuwaa odiiddinne sarotettaa awaajjiiddi, xoqqa deretu bollaara gakkiiis. Inttenoo, Yihudaa asatoo, intte morkketi muleera xayidosona; eti naa77antto intte biittaa woraajjokkona. Hegaa gishshau, intte baalata bonchchite; intte shiiqqidobaakka gattite.

Nanawe Kunddettaa

2 ¹Nenoo Nanawe katamau, mentterettiyaabai kiyiichchiis! Hegaa gishshau, ne qatuwaa naaga; ne ogiyaakka wochcha; ne gittaa mintta; ne wolqqaakka kunnta.

²Bonqqiyaageeti bonqqidi, eta woiniyaa turaa xaissikkokka, GODAI Israa7eela bonchchuwaa zaaridoogaadan, Yaaqooba bonchchuwaa zaarana.

³Olanchatu gondalleti zo7o; olanchatikka zo7o maayuwaa maayidosona. Eti olau giigiyo wode, para gaareti tamaa lacuwaadan pholqqu goosona; eti bantta toora toomaakka maggulsoosona. ⁴Para gaareti ogiyan adaraasuwa kinchchoosona; eti yaanne haanne jaamiiddi, katamaa ogiyan yuuyoosona. Qassi eti lacoi poddu giyo xomppiyaa milatoosona; wolqqanttaadankka eesotoosona.

⁵Nanawee ba halaqata xeesidi shiishshees; shin a halaqati hemettiiddi xubettoosona. Eti katamaa gimbbe dirssaakko eesotoosona; shin eta morkketa qohuwaappe naagiya gondallee giigiis.

⁶SHAafaa baggaara de7iya katamaa dirssaa penggeti dooyettidosona; kawo keettaikka shabbirettiis. ⁷Kawiyaa omoodettada baasu; i macca ashkkaratika azzanidi,

haraphetudan waassoosona; waassiiddi bantta tiraakka baqqoosona.

⁸Dagatti uttida haattai pogi bessin goggiyoogaadan, Nanawe asai katamaappe baqatana. Asi eta ba qaalaa xoqqu oottidi, “Eqqite; eqqite!” yaagidi xeesana; shin ooninne guyye xeellenna. ⁹He katamaa aquwaassi, an minjettida bonchcho miishshaassikka qoodi baawa. Hegaa gishshau, he biraa bonqqite! He worqqaakka qassi bonqqite!

¹⁰Nanawe katamai baises gidiis; qassi onidi, bazzo gidiis! Asaa wozanai yashshan seeriis; gaadeekka kokkoriis; asa ubbaa xeesai gajigajiis; som77oikka bullattiis! ¹¹Gaammotu geesso mala, wodala gaammoti de7iyo soho malanne attumanne macca gaammoti bantta maratuura eta yashissiyaabi bannan, yuuyiyo wora mala gidida Nanawe katamai ha77i awan de7ii? ¹²Gaammoi ba maratussi gidiyaabaa oiqqiis; banaara de7iya macca gaammeessikka mentterettidi immiis. Ba geessuwaa hasi oiqqidoban, ba gonggoluwaa hasi ehiido ashuwan kunttiis.

¹³Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Be7a, taani ne bollan denddaas! Taani ne para gaareta taman xuuggana; ne wodala gaammotakka bisoi maana. Neeni hasiyoobaa taani biittaaappe xaissana; neeyyo kiitettiyaageetu qaalaiikka naa77antto mulekka siyettenna” yaagees.

Nanawe Katameessi Aayye7ana!

3 ¹Daro asaa suutta gussida Nanawe katameessi aayye7ana! Worddoi in kumi uttiis. A wolqqan ekkidonne bonqqido duretau qoodi baawa. ²Nanawe katamen lissuwaa arppeelloi, irzzuwaa gonddorssai, paratu adaraasoinne para gaaretu gufettai siyettees. ³Paraasati piriixosona; bisoi phopholqqattees; tooratikka phooloosona. Daro asai haiqqiis! Ahai ahaa bolli doorettiis! Haiqqidabau qoodi baawa! Hegaara kantidi biya asaikka ahan xubettees. ⁴Hagee ubbai hanidoogee puulanchcha gidida Nanawi shaaramuxaa gaasuwaana. A daro murunnuwaa oottausu; kawotettata ba shaaramuxan, asaakka ba murunnuwan ailleyaasu.

⁵Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Be7a, taani ne bollan denddaas! Taani ne maayuwaa ne bollaappe

qaarana; qaarada ne kalluwaa dere asaa, ne pokkuwaakka kawotettata bessana. ⁶Taani nena pito oliyo soho kessana; taani nena karana; qassi asi ubbi nenan qilliicciyoobaa oottana. ⁷Nena be7iya ubbai neeppe sher77i gaana; sher77i giidi, 'Be7ite, Nanawe katamiyaa baises gidaasu. Iyyo azzaniyai oonee? O minttettiyaabikka auppe beettanddeeshsha!' yaagana" yaagees.

⁸Nenoo Nanawe katamee, neeni Teebiso giyo Gibxxe katameeppe darai? O Naile SHaafai dooddi wottiis. SHaafai iyyo qato; haattatika iyyo dirssa.

⁹Toophpheenne Gibxxee iyyo zawi baina wolqqa; Puuxinne Liibee o maaddiyaageeta. ¹⁰Gidikonne, a omoodettada baasu; in de7iya guutta naatika darxxettidi, ogiyaa gaxan ubban kunddidosona. I bonchchettida asatu bolla saamai yegettiis; i gita asati ubbaikka sanssalatan qashettidosona.

¹¹Nenoo Nanawe katamee, neeni qassi mattottidi ganddigaariya asadan hanana. Ne morkketu sinttappe baqatada attiyoosaa neeni koyana. ¹²Ne qatoti ubbai koiro teerida teerai gau7ido balasiyaa mittatu mala; he balasiyaa mittaa qaattiyo wode, teerai miyaagau doonan wodhdhees. ¹³Be7a, ne olanchchati ubbai macca

asa mala. Ne zawaa penggetikka ne morkketussi aakkidi dooyettidosona; gordde mittaakka tamai mirggiis.

¹⁴Ne morkketi nena dooddidi un77ettiyo wode uyanau haattaa tikka. Ne qatotakka mintta; urqqaa yedhdha; yedhdhada appe xuubiyaa medhdhiyo miishshan xuubiyaa giigissa. ¹⁵Nena yan tamai maana; boolee kattaa miyoogaadan, nena bisoi busakkana.

Neeni booliyaadan dara; gumburuwaadankka coratta. ¹⁶Neeni ne zal77anchchata saluwaa xoolinttetuppe aattada corayadasa. SHin hegeeti ubbai booliyaadan ubbaa mirggidi, paalli xayana. ¹⁷Ne halaqatinne ne ola gadaawati, meego gallasi dirssa gidon surqqettidi sham77i sham77iya booletu mala. Eti awai kiyiyo wode paallidi xayoosona; eti de7iyo sohuwaakka eriyaabi baawa.

¹⁸Nenoo Asoore kawuwau, ne henttanchchati xiskkidosona; ne bonchchettida asatika zaqqullidosona. Ne asai deretu bolla laalettis; eta shiishshiyaabikka baawa. ¹⁹Ne me7oi koolettenna; ne masuntaikka paxenna. Nebaa siyida ubbai ufaittidi, kushiya baqqana. Aissi giikko, ne zawi baina iitatettaappe kessi ekkida asi mulekka baawa.

Hananabaa Yootiya Imbbaaqooma Maxaafaa

Gidduwaa Erissuwaa

Hananabaa yootiya Imbbaaqoomayyo hiraagaa qaalai yiidoogee Baabiloonati darin minnido wodiyan, Kiristtoosa yeletaappe kase, laappuntta xeetu laittaa wurssettaana. Ha meqettaa iita asati oottiiddi de7iyu sugetta oosuwan Imbbaaqoomi keehi daro un77ettido gishshau, “Yaatin hageeta makkalanchchata waata co77u gaada xeellai? Nagaranchchati banttappe xilluwaa dariyaageeta xaissanau denddiyo wode, aibissi co77u gaadii?” yaagidi Xoossaa oichchiis (1:13). Xoossai ayyo zaaruwaa immiiddi, “Taani ubbabaakka ta wodiyan oottais” yaagi zaaridoogaappe guyyiyan, hegee gakkanaashin, “Xilloi ammanuwan de7uwaa demmees” yaagiis (2:4).

Maxaafaassi attiya kifilee makkalanchchatu bollan gakkiya bashshaabau odettida hiraagaa gidishin, wurssettaa heeran Xoossaa gitatettaabaanne ha giximiyya xaafida bitaniyya ammanuwaa minotettaabaa qonccissiya mazamuree de7ees.

1 ¹Hananabaa yootiya
Imbbaaqoomassi GODAI ajuutan
qonccissido qaalai haggaa.

Imbbaaqoomi Suure Pirddai

Xayidoogaa GODAASSI Maganniis

²Imbbaaqoomi hagaadan yaagiis;

“Abeet GODAU, neeni tana maaddanaadan taani xeesiyo wode, aude gakkanaashin siyennan ixxuutee? Qassi taani naaqaattada neeyyo waassiyo wode, aude gakkanaashin ashshennan ixxuutee? ³Ha naaquwaa tana aissi bessai? Mooruwaa xeellaidda neeni aissi co77u gaada danddayai? Bashshainne makkalai ta sinttaana; waretainne ooshshai biitta ubban dariis. ⁴Hegaa gishshau, higgee leppiis; tumi kiyi erenna. Qassi nagaranchchati xillo asata dooddi oiqqido gishshau, pirddai geellattees” yaagiis.

GODAI Imbbaaqoomassi Immido Zaaruwaa

⁵GODAI zaaridi ba asaa hagaadan yaagiis; “Intte yuushuwan de7iya kawotettata xeellite! Xeellidi garamettitenne maalaalettite! Aissi giikko, intteyyo yootiyaakkokka intte ammanenna oosuwaa taani intte wodiyan oottana hanais. ⁶Taani Kaladaaweta, he meqetti banna dirbbiya asata denttais. Eti banttabaa gidenna biittaa olidi oiqqanau biitta ubban yuuyoosona. ⁷Eti yashissiidinne daganttiiddi, bantta xalaalaa bonchchissiya higgiiyaa kessoosona. ⁸Eta parati maahetuppekka aadhdhida eesanchchanne namisettida

omarssa wanggireellotuppekka aadhdhida hanttaara. Eta paraasati yeddiiddi, haahosaappe yoosona; eti argganttai aibakko oiqqanau paalliyooogaadan paalloosona. ⁹Eta olanchchati ubbai sugettata oottanau bazzo carkkuwaadan carkkiiddi yoosona. Yiidi asaa omooddidi, shafiyaadan shiishshoosona. ¹⁰Eti kawotu bolli qilliicoosona; haariyaageetakka eti baceessoosona; qassi shuchchan direttida geessotu ubban eti miiccoosona. He geessota omooddanau eta lanqqiyan biittaa keeloosona. ¹¹Hegaappe guyyiyan, eti ubbabaakka carkkuwaadan pittidi kanttana. He makkalanchchatussi eta wolqqai eta xoossaa” yaagiis.

Imbbaaqoomi Naa77anttuwaakka GODAASSI Maganniis

¹²Abeet GODAU, ta Xoossau, ta Geeshshau, neeni merinaappe doommada de7iya Xoossaa gidikkii? Neeni nu Zaalla gidiyo gishshau, nuuni haiqqokko. Abeet GODAU, Kaladaaweti nuna pirddanaadan, neeni eta denttadasa; denttada wolqqaakka etau immadasa. ¹³Ne aifeti daro geeshsha gidiyo gishshau, iitabaa xeellanau dosokkona; iitabai oosettiyo wode be7aidda co77u gaanau danddayakka. Yaatin, ha makkalanchchata aibissi co77u gaada xeellai? Nagaranchchati banttappe xilliya asata mittiyo wode aibissi co77u gai?

¹⁴Neeni asaa abbaa moletudan, kaalettiyaabi etau banna tiran gooshettiya meretatudan oottadasa. ¹⁵Kaladaaweti dere

asaa ubbaa qaphiyan qoridi kessana; eti eta bantta qeera gitiyan oiqqana; qassikka eti eta bantta wogga gitiyan buuridi shiishshana; yaatidi eti ufaittanne hashshu gaana. ¹⁶Hegaa gishshau, eti bantta qeera gitiyaayyo yarshshoosona; bantta wogga gitiyaayyo ixaanaa cuwayoosona. Aissi giikko, eti ishaluwan de7iyoinne mal77uwaa miyoi he gitetu wolqqaana. ¹⁷Yaatin, eti bantta bisuwaa shoddi shoddi kawotettata ubba wode qareti bannan woriiddi de7anee?

2 ¹Wochchiyo adussa gimbbiyaa bolli kiya eqqada taani naagana. He sohuwan GODAI tana giyoobaanne ta maganau i immiyo zaaruwaa siyanau xeellashshana.

GODAI Imbbaaqoomassi Immido Naa77antto Zaaruwaa

²GODAI taassi zaaridi, “Woxxiya urai nabbabana mala, masettida shuchchaa bolli taani neeyyo qonccissiyi ajuuutaa orddiyan xaafa. ³Aissi giikko, ajuuutan beettidabai ba keerettida wodiya naagees. He ajuuutai polettiyo wodee eesuwan gakkana; worddo gididi attenna. Takkiyaabaa milatikkokka naaga; aissi giikko, i tumuppe yaana; gam77enna.

⁴“Be7a, i otorettiis; a amoikka suure gidenna; shin xilloi ba ammanuwan de7ana. ⁵Duretetti asa cimmees; miishshau yaaretiya asi otorettees. I duufodan yora gidiyo gishshaunne haiqodan kalli erenna asa gidiyo gishshau, kawotettata ubbaa baayyo shiishshees; asa ubbaakka baayyo omooddees.

⁶“Omoodettida asai banttana omooddidaagaa keehippe boranne qilliiccana. Eti hagaadan yaagana; ‘Babaa gidenna miishshaa shiishshidi koriyaagaunne aco asaappe wolqqan ekkido aquwan duretiyaagau aayye7ana! Hagee hagaadan haniiddi, aude gakkanaashin de7anee?’ yaagana. ⁷Neeni etappe tal77ido asati ne akeekennan ne bolli denddidi, nena kokkorssana. Hegaappe guyyiyan, eti ne aquwaa ubbaa bonqqana. ⁸Neeni daro asaa aquwaa bonqqido gishshau, etappe attidaageeti ne aquwaa bonqqana. Aissi giikko, ne daro asaa suutta gussadasa; qassi sa7a ubban, katamatu bollinne etan de7iya asaa bollikka sugetta oosuwa oottadasa.

⁹“Metoi nena gakkennaadan, ne keettaa xoqqa sohuwan keexxanau sugettan miishshaa shiishshiyaagoo, neeyyo aayye7ana! ¹⁰Daro asaa ne genada xaissidoogaa gaasuwan ne so asaa kaushshadasa; neeni ne bolli bashshaa ehaadasa. ¹¹Harai atto ne keettaa gimbbiyaa shuchchaikka ne bolli waassana; waassin zabaayetikka waasuwa allana.

¹²“Katamaa makkalan baasidi, asaa suuttan keexxiyaageetoo, intteyyo aayye7ana! ¹³Ubbaappe Wolqqaama GODAI asai oottiyoobai ubbai tama kaho gidanaadan, qassi kawotettati ubbai daafuriyoobai coo mela gidanaadan, qofaa qachchi wottiis. ¹⁴Aissi giikko, haattai abbaa kammiyoogaadan, GODAA bonchchuwaa erattetai sa7aa kumana.

¹⁵“Ba shooro asai kallottin be7ana giidi, ba hanquwaa xuu7aa eta ushshidi mattoyiya urau aayye7ana! ¹⁶Neeni bonchchuwaa gishshaa kaushshaa maayana. Ha77i simmi laa neno, uya! Uyada ganddigaara! GODAASSI ushachcha kushiyan de7iya xuu7ai neekko yaana; ne bonchchoi kaushshau laamettana. ¹⁷Neeni Liibaanoosa xaissidoogaadan, neenikka xayana. Neeni do7ata wora wurssadasa; ha77i qassi eti nena yashissana. Aissi giikko, ne daro asaa suutta gussadasa; qassi sa7a ubban, katamatu bollinne etan de7iya asaa bollikka sugetta oosuwa oottadasa.

¹⁸“I bau eeqi ai maaddii? A asi giigissiis gidennee? Worddope attin, an harabi aibinne beettenna. Yaatin, a medhdhida bitanee ha ainne haasayenna eeqaa ammaniyoogee a ai maaddanaassee? ¹⁹Mittaappe masettidaagaa ‘Beegotta!’ giyaagoo, qassi shuchchaappe masettida duudiyaa, ‘Dendda eqqa!’ giyaagoo, neeyyo aayye7ana! I woni neeyyo aibakko qonccissanau danddayii? Be7a, i worqqaaninne biran sheeshshidoogaa; au shemppoi baawa.

²⁰“SHin GODAI ba geeshsha Beeta Maqidasiyaana. Hegaa gishshau, biittan sa7an de7iya asai ubbai a sinttan co77u go” yaagiis.

Imbbaaqooma Woosaa

3 ¹Hananabaa yootiya Imbbaaqoomi mazamuredan yexxiiddi, woossido

woosai hagua:

²Abeet GODAU, neeni kase oottidobaa taani siyada yayyaas. Abeet GODAU, nu wodiyankka he oosota zaarettada ootta; eti nu wodiyankka erettona. Neeni hanqqettiyo wode ne maarotaa qoppa.

³Xoossai Temaana giyo sohuwaappe yees; he Geeshshai Paaraana Deriyaappe yees. A bonchchoi saluwaa kammiis; a galataikka sa7aa kumiis. ⁴A phoolettaikka awaa poo7uwaa mala; a wolqqai qosetti uttido a kushiyaappe pozhzhu giya poo7oi kiyees. ⁵GODAI boshaa baappe sinttau kiittees; haiquwaakka ba geeduwaa kaalettees. ⁶I eqqidi biittaa qaattiis. Qassi i xeellidi kawotettata kokkorssiis. Merinaasappe de7ida dereti meqerettidosona; qassi i eta bollan hemettiyo beniisappe de7ida keratikka laalettidosona. ⁷Taani Toophphiyaa asai tuggatishin be7aas; Midiyaama biittaa asaikka kokkorishin be7aas.

⁸Abeet GODAU, neeni aibissi hanqqettadii? SHaafati nena hanqqetissidona? Woi abbaa bolli hanquwaa eexxa kiyadii? CHii, neeni ne paratanne ne para gaareta toggidoogee ne asaassi xoonuwaa immanaassa. ⁹Neeni ne wonddafiyaa giigissadasa; giigissada zubbeta dukkanau dafadasa. Biittaa phalqqada haattaa kessadasa. ¹⁰Dereti nena be7idi, yashshau kokkoridosona; haattaa kixaikka kanttiis. Qassi haattaa ciimmatikka waassoosona; waassiiddi bantta dambalaa haa haa darissidosona. ¹¹I dafidi yeddido zubbetu

poo7uwaaninne ne tooratu phoolettan awainne aginai bantta de7iyoosan de7iyoosan eqqidosa.

¹²Neeni hanqqettaidda biitta ubban yuuyadasa; kawotettataikka hanquwan yedhdhadasa. ¹³Neeni ne asaa ashshanaunne ne tiyettidaagaa ashshanau kiyadasa; iitatu halaqaa shocadasa; a maayuwaa qaarada a kallo xiire ashshadasa. ¹⁴A olanchchatu gadaawaa neeni a tooran a caddadasa. Eti nuna laalanau gotiyaadan yoosona; metootanchchaakka geeman mittanau dosoosona. ¹⁵Neeni ne paratun abbaa yedhdhaidda aadhdhiyo wode, daro haattai hoommuwaa goppu gees.

¹⁶Taani hagua ubbaa siyin, ta bollai gajigajiis; ta menttershshai kokkoriis; ta meqettaikka kokkoriis; ta tohotikka qassi gunddidosa. Nuna tuggaiyaageeta GODAI qaxxayana gakkanaashin, metuwaa gallassaa taani danddayan naagana.

¹⁷Balasiyaa giyo mittai aifana xayikkokka, woiniyaa turan aifee xayikkokka, wogarai aifennan ixikkokka, gadee kattaa mokkennan ixikkokka, birddiyan dorssi xayikkokka, qassi aqon mehee xayikkokka, ¹⁸hegee ubbai xayikkokka, taani GODAN ufaittana; tana ashshiya Xoossan taani ufaissaa poccu gaana. ¹⁹Ubbaa Haariya GODAI tau wolqqa; ta tohuwaa gaaraa tohuwaadan minttees; taani xoqqa sohotun hemettanau tana danddayissee.

(Yexxiyaageeta kaalettiyaagaa hassayissiyooobaa: ha mazamuree diixxiyoobaa diixxiiddi yexxiyo mazamure.)